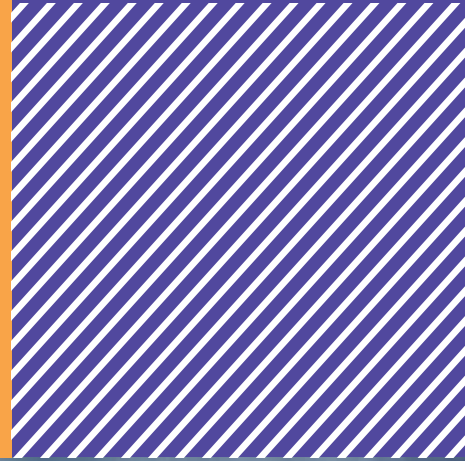

Arweiniad i addysg
uwch yng Nghymru

Adeiladu dyfodol
Cymru - cyfleoedd
a heriau yn ystod y
chweched Senedd

Mae prifysgolion mewn sefyllfa dda i gydweithio â phartneriaid ledled Cymru er mwyn cynorthwyo ag adferiad ein gwlad o'r pandemig ac adeiladu dyfodol Cymru gyda'n gilydd.

Gweithlu sy'n barod ar gyfer y dyfodol

Yn ystod cyfnod y chweched Senedd, bydd prifysgolion yn gallu cynorthwyo cyflogaeth:

- trwy ddarparu dysgu hyblyg cydgyssylltiedig, gan gynnwys darpariaeth ran-amser
- trwy ddarparu gweithgaredd ymchwil ac arloesi a fydd yn creu busnesau newydd, swyddi newydd a diwydiannau newydd. Bydd hyn yn cynnwys partneriaethau trosglwyddo gwybodaeth sy'n helpu busnesau sy'n bodoli eisoes i ehangu
- trwy gynnig cymorth i'r genhedlaeth o fusnesau newydd, gan gynnwys y rhai sy'n cael eu sefydlu gan raddedigion, lle mae Cymru eisoes yn arwain y DU
- trwy weithgaredd economaidd lleol gan brifysgolion, yn cynnwys y cyfraniad at yr economi sylfaenol a gwariant gan staff, myfyrwyr ac ymwelwyr

Newid hinsawdd

Mae prifysgolion Cymru yn helpu i fynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd trwy ddatblygu a gweithredu datrysiadau yn y ras tuag at sero-net.

- Mae ymchwil ac arloesi'n mynd i'r afael yn uniongyrchol â'r ffordd yr ydym ni fel cymdeithas yn trosglwyddo i ddyfodol carbon isel, yn ogystal â'r heriau ymarferol sy'n ymwneud â chynhyrchu a storio ynni. Mae llawer o'r prosiectau hyn yn gydwethredol ac yn rhoi sylw manwl i faterion cymhleth a rhyngddibynnol.
- Mae prifysgolion hefyd mewn sefyllfa dda i gyflawni o ran y defnydd cynaliadwy o adnoddau, ein tiroedd a'n moroedd.
- Wrth i ni gyflwyno technolegau newydd - fel y rhai a fydd yn creu ac yn cynyddu nifer y cartrefi niwtral o ran ynni neu ynni-bositif - bydd angen i ni hefyd ailhyfforddi ac uwchsgilio'r rhai a fydd yn gosod ac yn defnyddio'r technolegau hyn. Bydd cyfleoedd i uno'r system sgiliau ymhellach, gan felly ganiatáu i ymchwil ac arloesi blaengar ffurfio sail i'r ddarpariaeth ar draws y system addysg gyfan.

Digideiddio

Bydd ymateb Cymru i ddigideiddio, a sicrhau ein bod yn manteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd a ddaw, yn dibynnu i raddau helaeth ar ein gallu i uwchsgilio ein poblogaeth ymhellach, a'r llwyddiant a gawn wrth ddarparu ymchwil ac arloesi yn y maes hwn.

- Mae cyflwyno prentisiaethau gradd yn y maes digidol wedi arwain at alw sylweddol a chynyddol gan fusnesau ledled Cymru.
- Mae prifysgolion Cymru'n gartref i hybiau a chanolfannau uchel eu proffil sy'n ymwneud â seiber-ddiogelwch, peirianeg meddalwedd a gwyddoniaeth data. Mae prifysgolion yng Nghymru yn adeiladu dyfodol digidol Cymru.

Newid perthnasoedd byd-eang

Trwy gyn-fyfirwyr, staff a symudedd myfyrwyr, ymchwil cydweithredol, gweithgareddau diwylliannol a chwaraeon, mae ein prifysgolion yn cyfrannu at bŵer meddal Cymru.

- Mae partneriaethau a sefydlwyd gan ein prifysgolion trwy addysg draws-wladol, ymchwil a gweithgareddau masnachol wedi sefydlu ôl troed sylweddol i Gymru yn rhyngwladol, gan adeiladu ar gydnabyddiaeth ryngwladol o Gymru fel gwlad arloesol a blaengar.
- Yn yr un modd, trwy ddod i Gymru, mae myfyrwyr, staff ac ymchwilwyr rhyngwladol yn chwarae rhan amhrisiadwy wrth arallgyfeirio a rhyngwladoli ein cymunedau.

Hyrwyddo diwylliant Cymreig

Mae prifysgolion yn chwarae rhan bwysig ym mywyd diwylliannol Cymru.

- Yn ogystal ag addysgu ac ymchwil yn y celfyddydau a'r dyniaethau, mae ein prifysgolion yn aml yn ganolfannau diwylliannol ac artistig sy'n cynnig perfformiadau byw, arddangosfeydd a darlithoedd cyhoeddus.
- Mae prifysgolion yn ymgymryd ag ymchwil ynglŷn â Chymru a'i diwylliant.
- Mae prifysgolion hefyd yn aml yn darparu gofod cymunedol, lle i bobl ymgynnull ac ymwneud â gweithgareddau a rennir.
- Wrth i ni ddod allan o'r pandemig Coronavirus, bydd presenoldeb sefydledig prifysgolion mewn cymunedau yn darparu cyfleoedd i ddod ynghyd a rhannu profiadau. Bydd prifysgolion hefyd yn parhau i fod yn allweddol o ran cyflawni uchelgeisiau o ran y Gymraeg trwy ddarparu addysg Gymraeg, a hefyd mewn llawer o achosion, darparu neu gynnal cyrsiau Cymraeg i Oedolion

Adeiladu Rhanbarthau Cymru

Mae prifysgolion Cymru yn angorau economaidd hanfodol ym mhob rhan o Gymru sy'n cefnogi'r economi sylfaenol.

- Mae pob prifysgol yng Nghymru'n gyflogwyr Cyflog Byw achrededig ac wedi ymuno â'r Cod Ymarfer ar Gyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Cyflenwi.
- Mae gan brifysgolion adnoddau i sicrhau budd uniongyrchol i'w cymunedau trwy gyllido, tra hefyd yn gweithredu fel asiant ar ran sefydliadau a busnesau eraill - a allai fod â llai o allu gweinyddol - i gael mynediad at gyfleoedd buddsoddi rhanbarthol.
- Yn ogystal â hynny, mae prifysgolion yn gallu cael gafael ar gyllido rhanbarthol er mwyn sicrhau buddsoddiad ychwanegol ar gyfer Cymru.